

Këshilla për zemër dhe vakte të ndërmjetme të shëndetshme

E ngrëna dhe e pira janë eksperiencë të ndjenjave plot shije. Vakte kryesore dhe të ndërmjetme të përshtatura gjatë ditës të përgatitura rregullisht dhe me shumë fantazi i ngopin fëmijët dhe i bëjnë më të fuqishëm. Broshura e vakteve tregon, se si mund të përgatitet një vakt i ndërmjetëm ose zemër e balancuar.

Një vakt i ndërmjetëm ose zemër e balancuar

- ✓ përmban ujë dhe çaj të paëmbëlsuar barishtesh ose frutash.
- ✓ përbëhet nga Fruta dhe/ose Perime.
- ✓ është i përgatitur larmishëm dhe me plot fantazi.
- ✓ është pa sheqer.
- ✓ varësisht nga angazhimet fizike dhe nga ndjenja e urisë mund të plotësohet me një produkt drithi dhe/ose qumështi si dhe me arrore.

Jo rregullisht – por herë pas here

- ✓ mishi dhe produktet e mishit si produktet prej suxhuku, proshuta, mishi i terur – të preferohen versionet me pak yndyrë.

Të shpëlani gojën me ujë pas këtyre ushqimeve:

- ✓ fruta të thata
- ✓ lëng frutash (pa sheqer të shtuar)
- ✓ fruta ekzotike, si p. sh. banane, mango, ananas, papaya – gjatë blerjes së frutave ekzotike verifikoni dhe parapëlqeni paraprakisht ofertat bio dhe fairtrade.

Nuk janë të rekomandueshme

- ✗ shkopinjë prej çokolade, qumështi ose drithi.
- ✗ cerealet mëngjesore të sheqerosura.
- ✗ biskota.
- ✗ pijet e ëmbla, si çaji i ftohtë, shurupi, kola, pijet energjike.
- ✗ pijet e ëmbëlsuara artificialisht (light/zero).
- ✗ pijet prej qumështi, të ëmbëlsuara e të aromatizuara.
- ✗ produktet e yndyrshme ose shumë të kriposura, si shkopinjë e kripur, çipsat, arrotet e kripura.

Një vakt dhe zemër e përshtatshme

- ✓ shuan herë pas here urinë e vogël.
- ✓ jep sërish energji të re, para së gjithash gjatë lëvizjes intensive, gjatë pauzës ose në kohën e lirë.
- ✓ ndihmon aftësinë e përqendrimit.
- ✓ në rastin ideal përbëhet prej produkteve regjionale dhe sezonale.
- ✓ do të ishte mirë të paktoheshin në një kuti hermetike për ushqime: ajo i mban vaktet dhe zemrën të freskëta dhe kursen material paketimi.

Madhësia e një racioni

1 racion perime dhe fruta = aq sa mundet të kapi me dorë fëmija juaj.

Me mbështetje nga:

Ide për një vakt të ndërmjetëm dhe zemër të balancuar

Pijet

Uji i rubinetit* ose uji mineral

Çaji i frutave/ erëzave pa sheqer

* Uji i rubinetit është në Zvicër i shijshëm dhe i kontrolluar nga ana higjienike.

Këshillë

Kombinim dhe variation bëjnë që të krijohen zemra plot fantazi dhe dekorative, si buka me gjizë ose kos natyral me fruta pylli.

Frutat

Mollë
Gjatë gjithë viti

Dardha
Gusht-Prill

Rrush
Shtator-Nëntor

Qersh
Qershor-Gusht

Fiq
Qershor-Shtator

Fruta pylli
Qershor-Tetor

Pjepër
Qershor-Tetor

Kumbulla
Gusht-Tetor

Nektarina/
Pjeshka
Qershor-Gusht

Mandarina
Nëntor-Shkurt

Portokalle
Nëntor-Shkurt

Kivi
Gjatë gjithë viti

Kajsi
Qershor-Gusht

Perimet

Domate
Qershor-Shtator

Karrota
Gjatë gjithë viti

Kastraveca
Prill-Tetor

Rrepa
Mars-Nëntor

Selino
Maj-Shtator

Speca
Korrik-Tetor

Rrepka
Maj-Shtator

Finok
Maj-Nëntor

Produktet prej drithi

Bukë e zejë

Fraxhollë

Kornfleks pa sheqer

Bukë e thekur / kreker me miell të pasitur

Vafera orizi

Produktet e qumështit

Djathë

Djathë i njomë / Gjizë e freskët

Quark natyral

Kos natyral

Qumësht

Arroret

Arra

Lajthi

Bajame

Arra cashew

Rrezik ngecjeje në fyt tek fëmijët e vegjël / mund të përdoren fruta të thata të bluara.